

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 32P/159/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119323849
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Steinsdorferová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2019:6119323849.5

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica, v právnej veci starostlivosti o maloletú W. P., nar. XX.XX.XXXX v ústavnej starostlivosti G. pre deti a rodiny A., M. XXX, A., zastúpenú Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa matky X. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. N., N. X a otca N. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. nad A., Nám. V. XXX, o zmenu ústavnej starostlivosti, o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje G. pre deti a rodiny A., M. XXX, A. dočasne odovzdať maloletú W. P., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti R. G. C. X., Q. 6.

Toto neodkladné opatrenie trvá do právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica, pod sp. zn. 32P/159/2019.

odôvodnenie:

1. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Banskej Bystrici (ďalej len „UPS VaR/navrhovateľ“) sa návrhom podaným dňa 11.07.2019 domáha zmeny ústavnej starostlivosti spočívajúcej v zmene zariadenia vykonávajúceho ústavnú starostlivosť tak, že sa ústavná starostlivosť bude realizovať v R., Q. 6, C.é X..

2. Podaním doručeným súdu dňa 22.11.2019 sa navrhovateľ domáha, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým nariadi G. pre deti a rodiny A. odovzdať maloletú do dočasnej starostlivosti R. centra, Q. 6, C. X.. Svoj návrh odôvodnil tým, že v zmysle rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/241/2008-182 zo dňa 14.04.2011 bola nad maloletou nariadená ústavná starostlivosť z dôvodu zanedbávania výchovy a starostlivosti zo strany matky. Od 07.06.2011 je maloletá umiestnená v G. pre deti a rodiny W., M. XXX, A.. Dňa 20.11.2019 centrum opätovne telefonicky aj písomne požiadalo o riešenie situácie, ktorá sa začína zhoršovať. Maloletá je nevládnuteľná a centrum sa obáva o jej zdravý vývin. Maloletá je tehotná spolu s priateľom X. G., na ktorého bolo podané trestné oznámenie. Maloletá sa s ním stretáva, zákazy a dohovárание vychovávateľov nerešpektuje. Dopustila sa úteku aj tak, že vyskočila cez okno, čím ohrozovala na živote seba ako aj dieťa, ktoré sa jej má narodiť. Napriek tehotenstvu naďalej fajčí a požíva alkoholické nápoje. Termín pôrodu má stanovený na začiatok januára 2020. Centrum vníma ako rizikové aj možnosť ďalšieho otehotnenia po pôrode. Maloletá sa obáva, že nezvládne výchovu dieťaťa na samostatne vytvorenej skupine, skupinou pre maloleté matky s deťmi centrum nedisponuje. Maloletá prichádza do konfliktov s ostatnými deťmi na skupine, kričí na ne, obáva sa toho, že ostatné deti budú ohrozovať jej dieťa, cíti sa bezmocná. Opatrenia centra vzhľadom na jeho možnosti sú nedostatočné. Je v záujme maloletej, aby bola premiestnená do reedukačného centra, kde je vytvorené oddelenie pre maloleté matky s deťmi, aby sa maloletá mohla zodpovedne pripravovať na príchod dieťaťa.

3. Podaním doručeným súdu dňa 27.11.2019 navrhovateľ doručil súdu doplnenie odôvodnenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom uviedol, že vzhľadom na záujem maloletej v zmysle čl. 5 Zákona o rodine, s ohľadom na starostlivosť o dieťa, bezpečie a stabilitu prostredia, v ktorom sa

dieťa nachádza, ochranu dôstojnosti, ako aj duševného telesného a citovaného vývinu dieťaťa, keďže priaznivý fyzický, psychický a sociálny vývin dieťaťa je ohrozený, sa domáha dočasnej úpravy pomerov neodkladným opatrením.

4. Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/241/2008-182 zo dňa 14.04.2011 súd nariadil nad maloletou ústavnú starostlivosť. Určil, že ústavná starostlivosť sa bude v U. domove W., A..

5. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/159/2019-38 zo dňa 28.08.2019 bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým maloletá mala byť dočasne zverená do starostlivosti reedukačného centra. V odôvodnení bolo uvedené, že navrhovateľ žiadnym spôsobom bližšie neozrejmil, prečo vznikla naliehavá a nevyhnutná potreba na nariadenie neodkladného opatrenia, pre ktorú by malo byť zasiahnuté do právoplatného rozsudku opatrovaneckého súdu o nariadení ústavnej starostlivosti. Tvrdenie, že je v záujme maloletej, aby nastúpila do 9. ročníka v režimovom zariadení, kde jej ako tehotnej bude poskytovaná osobitná starostlivosť súd nepovažoval za dostatočnú.

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

9. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

10. Podľa § 367 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

11. Účelom neodkladného opatrenia je rýchla i keď dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov alebo zabezpečenie výkonu existujúceho, hoci ešte prípadne nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia (exekučného titulu). Vydanie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Pri nariaďovaní samotného neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, Z toho dôvodu nie je síce potrebné zisťovať všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia (vo veci samej), ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia.

12. Neodkladné opatrenie je opatrením výnimočným nie bežným, pretože každé rozhodnutie, ktorým súd zasahuje do života rodiny je krajným riešením. V prípade nariadenia neodkladného opatrenia v konaniach vo veci starostlivosti o maloleté deti je vždy prvoradý záujem maloletého dieťaťa. Výkon rodičovských práv a povinností nesmie vystaviť maloleté dieťa negatívnym vplyvom. Je potrebné brať ohľad na záujmy dotknutých osôb, predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa. Európsky súd pre ľudské práva prisúdil zvláštny význam zvrchovanému záujmu dieťaťa, ktoré podľa svojej povahy a závažnosti môže prevážiť nad záujmom rodiča. Toto konštatovanie má na mysli potrebu nájdenia určitého a konkrétneho spôsobu zosúladenia toho, čo je v záujme maloletého dieťaťa a čo je v záujme jeho rodičov.

13. Potreba bezodkladne upraviť pomery neodkladným opatrením musí byť teda naliehavá a nevyhnutná. Neodkladné opatrenie je nevyhnutné vtedy, ak navrhovateľovi, alebo maloleťmu dieťaťu hrozí ujma alebo iný nezvratný následok, dochádza k porušovaniu alebo zasahovaniu do ich práv a oprávnených záujmov, prípadne sa ich právne postavenie zhorší alebo je bez vydania neodkladného opatrenia neisté. Neodkladné opatrenie môže obsahovať totožný obsah, ako výrok rozhodnutia vo veci samej, len ak to povaha veci pripúšťa.

14. Navrhovateľ podal opakovaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veciach maloletých detí. Súd sa vzhľadom na predchádzajúce rozhodnutie o prvom neodkladnom opatrení musel vysporiadať s tým, či sú splnené podmienky na to, aby o ďalšom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vecne rozhodol. Po posúdení návrhu a priložených listinných dôkazov súd dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný dôvodne. Navrhovateľ osvedčil mieru ohrozenia maloletej, čím došlo ku kvalifikovanej zmene oproti pôvodnému návrhu. Na základe toho súd je oprávnený vec prejednať, pretože nejde o totožné podania, po jeho obsahovej stránke. Súd mal za zistené, že situácia ohľadne maloletej ju vystavuje nebezpečenstvu nepriaznivého fyzického, psychického a sociálneho vývinu. To zakladá naliehavosť a nevyhnutnosť pre nariadenie neodkladného opatrenia. Aj keď tieto skutočnosti navrhovateľ bližšie ku konkrétnemu ohrozeniu jasne neobjasnil, vyplývajú z opisu samotného skutkového stavu. Nebezpečenstvo ohrozenia maloletej po fyzickej stránke sa prejavuje tým, že maloletá napriek gravidite sa správa nezodpovedne, keď ušla zo zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti cez okno, naďalej fajčí a požíva alkoholické nápoje a s priateľom sa pohybuje v rizikovej skupine. To sa odráža aj na zdravom psychickom vývine maloletej, ktorá nemá v súčasnom zariadení vytvorené stabilné zázemie, pre privedenie dieťaťa na svet a jeho ďalšiu opateru. Maloletá totiž prichádza do konfliktov s ostatnými deťmi a obáva sa toho, že ostatné deti budú ohrozovať jej dieťa, cíti sa bezmocná. V oblasti sociálneho vývinu maloletá je sama ešte dieťaťom, ktoré sa stane rodičom. Na základe toho už dochádza v rámci skupiny v zariadení, v ktorom sa vykonáva ústavná starostlivosť, k zvyšovaniu napätia medzi maloletou a ostatnými deťmi, nakoľko sa maloletá od maloletých detí tehotenstvom odlišuje. To u maloletej spôsobuje pocit frustrácie, izolácie a strachu zo začlenenia po narodení dieťaťa, ako aj vytvorenia pocitu zodpovednosti za výchovu maloletého dieťaťa. Tento nepriaznivý následok je spôsobilé eliminovať reedukačné centrum, do ktorého má byť maloletá premiestnená do rozhodnutia súdu vo veci samej. Toto centrum má vytvorenú skupinu pre maloleté matky s deťmi, čo pomôže maloletej pripraviť sa na materstvo a začleniť ju do skupiny, v ktorej môže bez nebezpečenstva ujmy z izolácie ostatných rovesníkov, vykonávať rolu matky, vzájomne si vymieňať skúsenosti a pomôcť si v starostlivosti o maloleté deti. Keďže ide režimové zariadenie, matka nebude mať toľko možností v stretávaní sa s rizikovou skupinou, ktorá ju nabáda k užívaniu alkoholu a cigariet. Je však na matke, ako pristúpi k svojej nastávajúcej úlohe. Pomocou zariadenia, ktoré disponuje odborným personálom na dané prípady, však môže dôjsť k pozitívnemu posunu a smerovaniu maloletej. Za pomoci tohto personálu a ostatných maloletých matiek by malo dôjsť k odstráneniu pocitu bezmocnosti, ktorý sa u maloletej toho času prejavil. Súd pristúpil k nariadeniu neodkladného opatrenia, pretože záujem maloletej na priaznivom prosperovaní z hľadiska jeho naliehavosti prevažoval nad záujmom maloletej, aby o faktickej (nielen právnej) zmene zariadenia v danej veci bolo rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. Z uvedených dôvodov súd návrhu navrhovateľa vyhovel.

15. Súd poukazuje na to, že nariadenie neodkladného opatrenia je procesným opatrením len dočasného charakteru, v ktorom súd rozhoduje na základe osvedčenia rozhodujúcich skutočností, pričom vo veci samej rozhodne po dôkladnom zvážení a zistení skutočného stavu veci.

16. Keďže návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný po začatí konania, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhodne súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 58 CMP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní musí byť popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže byť rozšírený len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami, inak súd vyhotoví kópie odvolania na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj z dôvodu nesprávneho alebo neúplného zistenia skutočného stavu veci (§ 62 Civilného mimosporového poriadku).

Toto neodkladné opatrenie je vykonateľné dňom jeho vyhotovenia (§ 367 ods. 3 CMP).